

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та
топографоанатомів України**

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

ПОЛТАВА
11-12 жовтня 2022 року

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

МАТЕРІАЛИ

**науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**ПОЛТАВА
11-12 жовтня 2022 року**

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2022. – 158 с.

**Білаш В.П., Шерстюк О.О., Свинцицька Н.Л., Білаш С.М.,
Біланова Л.П., Біланов О.С.**

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава

РОЗВИТОК ДИСТАНЦІЙНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ІСТОРИЧНОМУ АСПЕКТІ

Ідея навчання на відстані далеко не нова. Перша серйозна спроба розірвати зв'язок «викладач - студент» була зроблена Яном Коменським, ще 350 років тому, коли він увів в широку освітню практику ілюстровані підручники і рукописні матеріали для віддаленого навчання. Він також створив базу для використання системного підходу в освіті, написавши свою «Велику дидактику». Мабуть, саме його слід визнати родоначальником дистанційного навчання.

Засоби дистанційної освіти «першого покоління» були написані від руки і частково містили друкований матеріал. Поява друкарства зробила можливим випуск недорогих підручників. В кінці XIX століття з'явилося «кореспондентське» навчання. Студент міг не тільки читати книги, а й посилати викладачу свої письмові роботи, отримувати поштою коментарі викладача і нову порцію підручників та завдань. Ці зміни відбулися завдяки появі постійного поштового зв'язку. Такий спосіб навчання дуже сподобався тим, хто жив далеко від великих міст і не міг навчатися в звичайних, на той час, освітніх закладах, а для багатьох людей тоді це було єдиною можливістю отримати гідну вищу освіту.

Досить рано дистанційне навчання з'явилося в Австралії. У 1911 році почали свою роботу курси вузівського рівня вищої освіти в Квінслендському університеті (University of Queensland) у Брісбені. В 1914 році було організовано навчання поштою за програмою початкової школи дітей, які жили віддалено від звичайних освітніх закладів. Студенти педагогічного коледжу в Мельбурні проводили свої заняття, використовуючи пошту. Аналогічні системи для студентів стали використовуватися в Канаді та Новій Зеландії. У 1938 році у Вікторії (Британська Колумбія, Канада) відбувся перший з'їзд Міжнародної Ради за освітою по пошті (International Council for Correspondence Education).

Що стосується Західної Європи, то в 1939 році у Франції для навчання поштою дітей, позбавлених можливості відвідувати школу, був створений Державний центр дистанційного навчання (Centre National Enseignement à Distance, CNED). В даний час цей центр став найбільшим навчальним закладом дистанційної освіти Європи. Освітні установи кореспондентського

типу навчання існують і в даний час. Зрозуміло, вони постійно вдосконалюють свої технології: включають в пакет навчальних матеріалів аудіо- та відеоматеріали, використовують «програмовані» підручники, інтерактивні тести та інші матеріали. З кінця шістдесятих років в організації дистанційного навчання активно застосовуються радіо, телебачення, телефон. У ті роки виник напрямок дистанційного навчання, широко поширений в даний час, в рамках якого був реалізований перехід від аудиторних занять в стінах певного освітнього закладу до навчання через радіо- і телетрансляційні мережі. При цьому форма і зміст цих занять формально не змінювалися: транслиувалися лекції або, в кращому випадку, діалоги, доповнені аудіо- та відео сюжетами. Завдяки дистанційному навчанню з'явилася можливість при заочній формі навчання і при навчанні в формі екстернату прослухати оглядові та установчі лекції або навіть повний лекційний курс без фізичної присутності здобувачів вищої освіти безпосередньо в аудиторії.

Поряд з реальними аудиторіями виникли ефірні, пізніше так звані «віртуальні класні кімнати» (virtual classrooms). Зворотній зв'язок з лектором або викладачами здійснювалася при цьому, як правило, по телефону, в останні роки широко використовуються також факс і електронна пошта. Від просвітницьких, пізнавальних, науково-популярних радіо- і телепрограм такий теле-радіо лекторій відрізнявся можливістю отримати по пошті відповідні навчальні та методичні друковані матеріали, більш-менш технічно складної і організованої зворотним зв'язком, у вигляді консультацій і коментарів з приводу почутого або побаченого, і можливістю в тій чи іншій формі пройти атестацію. Прогрес трансляційного напрямку дистанційного навчання обумовлений перш за все прогресом технічних засобів і каналів телекомунікації та удосконаленням записуючих пристроїв. У вісімдесяті роки, з одного боку, з'явилося супутникове і кабельне телебачення, з іншого – значно вдосконалювалась техніка аудіо- та відеозаписів: змінилося покоління аудіо- і було розгорнуто виробництво відеомагнітофонів. Бурхливий розвиток дистанційної освіти у світі збігся з кризою заочної форми навчання. Все частіше доводилося чути, що вона безнадійно застаріла і не виконує своїх функцій. Був закритий ряд заочних освітніх осередків, багато вузів стали призупиняти у себе заочні відділення.

Стала очевидною необхідність проведення чіткого вдосконалення дистанційної освіти, направлених на широке використання дистанційних освітніх технологій, які базуються на нових інформаційних і комунікаційних технологіях. Така проблема сучасності не зникла і сьогодні. Враховуючи пандемію Covid-19 введення в нашій Державі воєнного стану у зв'язку з

ЗМІСТ

Барчук Р.Р., Ананевич І.М., Воянський Р.С., Соболев Л.В., Попадинець О.Г.	5
ЙОДОДЕФІЦИТ-ІНДУКОВАНІ ЗМІНИ В ОРГАНАХ ТА СИСТЕМАХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ТВАРИН	
Білаш С.М., Коптев М.М., Проніна О.М., Пирог-Заказникова А.В., Олійніченко Я.О.	6
РАЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ – ЗАПОРУКА ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ	
Білаш В.П., Шерстюк О.О., Свинцицька Н.Л., Білаш С.М., Біланова Л.П., Біланов О.С.	7
РОЗВИТОК ДИСТАНЦІЙНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ІСТОРИЧНОМУ АСПЕКТІ	
Божик С.С.	10
ЦИТОЛОГІЧНИЙ СКРИНІНГ КЕРАТОЗІВ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПОРОЖНИНИ РОТА. ЩО НЕОБХІДНО ЗНАТИ СТОМАТОЛОГУ?	
Васько Л.М., Баштан В.П., Почерняєва В.Ф.	11
ВПЛИВ НЕСПРИЯТЛИВИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА РОЗВИТОК ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	
Ваценко А.В., Єрошенко Г.А., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Кінаш О.В., Клепець О.В., Шевченко К.В., Ряднова В.В.	13
СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ (СЦН) – СУЧАСНИЙ ЕФЕКТИВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ УКРАЇНИ	
Гончаров Є.Є., Ефендієва С.М., Гаврильєва К.Г.	15
ЗНАЧИМІСТЬ СТАНОВЛЕННЯ САМОКОНТРОЛЮ ТА САМОРЕГУЛЯЦІЇ СУБ'ЄКТІВ НАВЧАННЯ	
Григоренко А.С., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Лисаченко О.Д., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Рябушко О.Б., Кінаш О.В., Клепець О.В.	17
СУБМІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ СТІНКИ ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ ЩУРІВ В НОРМІ ТА ПРИ ПОЄДНАНІЙ ДІЇ КОМПЛЕКСУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК НА РАННІХ ТЕРМІНАХ СПОСТЕРЕЖЕННЯ	
Гринь В.Г., Гринь К.В.	19
ВАЖЛИВІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	
Гринь К.В., Гринь В.Г.	21
ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН	